

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF.430.009.2017

Nr ewid. 73/2017/P/17/001/KBF

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Warszawa maj 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze**

Dyrektor Departamentu

Budżetu i Finansów

Stanisław Jarosz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes

Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 17. 05. 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności.....	6
1. Ocena ogólna	6
2. Uwagi i wnioski.....	7
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze	8
1. Dochody budżetowe	8
2. Wydatki budżetu państwa.....	8
3. Sprawozdania.....	14
IV. Informacje dodatkowe	16
Załączniki	17

I. Wprowadzenie

Dysponentem części 11 budżetu państwa jest Szef Krajowego Biura Wyborczego, który kieruje Krajowym Biurem Wyborczym (KBW), w skład którego wchodzi pięć zespołów (centrala KBW) oraz 49 delegatur.

W ramach części 11 sfinansowano, zgodnie z obowiązującymi przepisami, działalność Państwowej Komisji Wyborczej, komisarzy wyborczych oraz Krajowego Biura Wyborczego, prowadzenie i aktualizację przez gminy stałego rejestru wyborców, zakup przez gminy przezroczystych urn wyborczych, a także przygotowanie i przeprowadzenie:

- wyborów uzupełniających do Senatu RP w województwie podlaskim, w okręgu wyborczym nr 59¹, zarządzonych na dzień 6 marca 2016 r.² oraz na archiwizację dokumentów z wyborów uzupełniających do Senatu RP w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 75³, które odbyły się 8 lutego 2015 r.;
- wyborów samorządowych w toku kadencji oraz referendum lokalnych.

Wydatki w układzie zadaniowym realizowano w ramach funkcji 1. *Zarządzanie państwem*, zadania 1.5. *Organizacja i przeprowadzanie wyborów*.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016⁴ w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych⁵;
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ (dalej ufp).

Kontrola została przeprowadzona w centrali oraz czterech delegaturach Krajowego Biura Wyborczego w: Krakowie, Lublinie, Łodzi i Rzeszowie. Wydatki kontrolowanych jednostek stanowiły 25,6% wydatków części 11.

Wykaz jednostek objętych kontrolą oraz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność przedstawiono w załączniku nr 5 do Informacji.

W 2016 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze dochody wyniosły 94,1 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 88.676,2 tys. zł, w tym przeniesione z części 83 – *Rezerwy celowe* na realizację zadań wyborczych w kwocie 5.104,4 tys. zł. Nie ponoszono wydatków z budżetu środków europejskich.

¹ Okręg wyborczy nr 59 do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje powiaty: augustowski, grajewski, kolneński, łomżyński, moniecki, sejneński, suwalski, zambrowski oraz miasta na prawach powiatu: Łomżę i Suwałki.

² Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 4).

³ Okręg wyborczy nr 75 do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje obszar miast na prawach powiatu Mysłowic i Tychów oraz powiatu bieruńsko-łódzkiego.

⁴ Ustawa budżetowa z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

⁵ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

Wydatki zrealizowane przez Krajowe Biuro Wyborcze w 2016 r. stanowiły 0,02% wydatków budżetu państwa.

Budżet części 11 realizowany był przez 50 dysponentów, w tym dysponenta części 11 jako dysponenta trzeciego stopnia w zakresie pobierania dochodów i dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym centrali KBW oraz 49 dyrektorów delegatur KBW, dysponentów trzeciego stopnia bezpośrednio podległych dysponentowi części – Szefowi Krajowego Biura Wyborczego.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷.

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

W wyniku kontroli 4,6% zrealizowanych wydatków budżetu państwa części 11 stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych, w tym celowo i gospodarnie.

W toku kontroli stwierdzono, że dyrektorzy 19 delegatur KBW nie przekazali przed terminem wyborów jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na wybory samorządowe w toku kadencji przeprowadzone w styczniu oraz 21 lutego i 6 marca 2016 r. w łącznej kwocie 186,3 tys. zł. Powyższe nie miało wpływu na wykonanie budżetu w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

Szef Krajowego Biura Wyborczego rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 11 w zakresie prawidłowości i terminowości pobierania dochodów, zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem oraz prawidłowości wykorzystania środków finansowych, w tym w zakresie zrealizowanych zadań. W odniesieniu do sprawowanego przez Szefa KBW nadzoru i kontroli efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym, w ocenie NIK, centralne ustalanie wartości mierników w 2016 r., uniemożliwiło Szefowi KBW skuteczne monitorowanie stopnia realizacji celów przez podległe jednostki. Ponadto ustalenia kontroli wskazują, że wzmocnienia wymagają mechanizmy kontroli zarządczej dotyczące obsługi wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa zarówno w odniesieniu do dyrektorów delegatur, jak i centrali KBW.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2016 r. przez dysponenta części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze i sprawozdań jednostkowych centrali KBW oraz delegatur KBW w: Krakowie, Lublinie Łodzi i Rzeszowie:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 11 na podstawie sprawozdań jednostkowych centrali i delegatur KBW. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanych jednostek (dysponenta trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze przedstawiona została w załączniku nr 4 do niniejszej informacji.

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

2. Uwagi i wnioski

W wyniku kontroli NIK stwierdzono, że dyrektorzy 19 delegatur KBW nie przekazali przed terminem wyborów jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na wybory samorządowe przeprowadzone w toku kadencji w styczniu 2016 r. oraz 21 lutego i 6 marca 2016 r. w łącznej kwocie 186,3 tys. zł.

W związku z nieprzekazaniem w terminie środków finansowych jednostkom samorządu terytorialnego gminy były zmuszone przejściowo finansować wydatki związane z przeprowadzeniem wyborów ze środków własnych.

Na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 14 kwietnia 2017 r. NIK wniosowała do Szefa Krajowego Biura Wyborczego o wypracowanie wewnętrznych procedur określających harmonogram działań w obszarze obsługi wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa w zakresie przekazywania dotacji na wybory jednostkom samorządu terytorialnego, w szczególności zarządzane na początku roku budżetowego.

W toku kontroli NIK skierowała uwagi do dyrektorów dwóch delegatur Krajowego Biura Wyborczego.

Delegaturze KBW w Lublinie NIK zwróciła uwagę na uchybienia formalne dotyczące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w grudniu 2015 r. na sprzątanie w 2016 r. pomieszczeń Delegatury. Stwierdzone uchybienia polegały na niesporządzeniu przewidzianego w wewnętrznych procedurach wniosku w sprawie dokonania zakupu na kwotę 9,0 tys. zł oraz nieprzedłożeniu Szefowi KBW informacji o udzielonym zamówieniu.

Uwagi NIK skierowane w trakcie kontroli do Delegatury KBW w Łodzi dotyczyły niewłaściwego opisu dowodów księgowych dokumentujących zakup przez Delegaturę usług transportowych. Opis 12 rachunków na łączną kwotę 8,0 tys. zł nie zawierał danych dotyczących trasy przejazdu, liczby przejechanych kilometrów oraz zastosowanej stawki za jeden kilometr. W toku kontroli NIK Dyrektor Delegatury KBW w Łodzi zaleciła zaprowadzenie ewidencji przebiegu pojazdu wykorzystywanego do świadczenia usług transportowych na rzecz Delegatury.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zrealizowane dochody wyniosły 94,1 tys. zł i były dziewięciokrotnie wyższe od kwoty planowanej w ustawie budżetowej na rok 2016. W porównaniu do 2015 r. wykonanie dochodów było niższe o 33,3%.

Zrealizowano dochody głównie z tytułu:

- zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami w łącznej kwocie 50,3 tys. zł,
- zwrotów nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne (rozliczenia z lat ubiegłych) – 22,1 tys. zł,
- kary umownej wyegzekwowanej w związku z niedotrzymaniem warunków umowy – 9,6 tys. zł,
- zwrotu przez pracownika kosztów poniesionych przez Delegaturę KBW w Elblągu na jego kształcenie w związku z niedotrzymaniem warunków umowy – 6,7 tys. zł.

Zrealizowane przez jednostki objęte kontrolą (centralę i cztery delegatury KBW) dochody wyniosły 23,1 tys. zł.

Na koniec 2016 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych, w części 11 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 39,4 tys. zł oraz zaległości netto w kwocie 38,3 tys. zł, wynikające głównie z naliczenia kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy na usługi administrowania siecią WAN Krajowego Biura Wyborczego. W porównaniu do 2015 r. należności były wyższe o 32,7 tys. zł.

W kontrolowanych przez NIK delegaturach KBW należności pozostałe do zapłaty nie wystąpiły.

Dane liczbowe dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik 1 do niniejszej informacji.

2. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w części 11 zostały zrealizowane w kwocie 88.676,2 tys. zł, co stanowiło 95,5% planu po zmianach.

W trakcie roku budżetowego zaplanowane w części 11 wydatki w kwocie 86.421,0 tys. zł zostały zwiększone do kwoty 92.883,5 tys. zł, w wyniku przeniesienia limitu wydatków z części 83 – Rezerwy celowe (6.462,5 tys. zł) z przeznaczeniem na:

- finansowanie zadań wyborczych związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu wyborczym nr 59, zarządzonych na dzień 6 marca 2016 r.,
- na archiwizację dokumentów z wyborów uzupełniających do Senatu w okręgu wyborczym nr 75, które odbyły się 8 lutego 2015 r.,
- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w toku kadencji oraz referendum lokalnych.

W 2016 r. ze środków rezerwy celowej sfinansowano również koszty niszczenia dokumentów z wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniach 10 i 24 maja 2015 r. (24,1 tys. zł) oraz z referendum ogólnokrajowego, przeprowadzonego w dniu 6 września 2015 r. (239,2 tys. zł).

Wydatki KBW w 2016 r. były o 286.348,7 tys. zł, tj. o 76,4% mniejsze niż w roku 2015. Wynika to z poniesienia w 2015 r. znacznych wydatków na sfinansowanie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz referendum ogólnokrajowego, które w 2016 r. nie wystąpiły.

Najwyższych wydatków dokonano w rozdziale 75101 – *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* (stanowiły 94,2% wydatków ogółem w części), które wyniosły 83.571,8 tys. zł, tj. 96,7% planu po zmianach. Dotyczyły one głównie wynagrodzeń osobowych pracowników wraz z pochodnymi⁹ (37.420,9 tys. zł), dotacji dla gmin na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców oraz na zakup przez gminy przezroczystych urn wyborczych w związku ze zmianą przepisów Kodeksu wyborczego¹⁰ (32.221,3 tys. zł), a także wynagrodzeń bezosobowych obejmujących wynagrodzenia Państwowej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych¹¹ (4.118,5 tys. zł).

W skontrolowanych przez NIK jednostkach (centrali i czterech delegaturach KBW) wydatki zostały zrealizowane w kwocie 22.730,8 tys. zł.

Sprawdzeniem objęto zmiany dokonane w planie finansowym centrali KBW, w wyniku przeniesienia limitu wydatków z rezerw celowych.¹² Kontrola siedmiu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu z rezerw celowych planu wydatków centrali Krajowego Biura Wyborczego¹³ o 1.495,0 tys. zł, tj. o 8,5% wykazała, że dokonane zmiany były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb. Otrzymane środki budżetowe zostały wykorzystane w kwocie 1.241,7 tys. zł zgodnie z przeznaczeniem, między innymi na tworzenie systemu informatycznego *Wsparcia Organów Wyborczych (WOW)* do obsługi wyborów uzupełniających do Senatu RP oraz do obsługi wyborów samorządowych, wizualizację wyników wyborów uzupełniających do Senatu RP, usługę prowadzenia i administrowania witryną wyborów samorządowych w toku kadencji oraz na produkcję dziesięciu spotów o charakterze informacyjno-edukacyjnym dotyczących tematyki wyborów samorządowych.

Badanie realizacji wydatków przeprowadzono w centrali KBW i czterech kontrolowanych delegaturach KBW na próbie wydatków na łączną kwotę 4.101,8 tys. zł¹⁴, tj. 4,6% wszystkich poniesionych wydatków w części 11 oraz 18,0% wydatków zrealizowanych w tych jednostkach.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W próbie wydatków w łącznej kwocie 3.283,7 tys. zł, badanej pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵ nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁹ § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników, §4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne, § 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne oraz § 4120 - Składki na Fundusz Pracy.

¹⁰ § 2010 – Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom.

¹¹ § 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe.

¹² Przeniesienie limitu wydatków części 83-Rezerwy celowe, dział 758, rozdział 75818, poz. 17.

¹³ Plan wydatków centrali KBW – 17.515,6 tys. zł

¹⁴ Próba wydatków nie obejmuje zbadanej przez NIK w delegaturach KBW próby dotacji przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego o której mowa na str. 11 Informacji.

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

W wyniku analizy 20 postępowań o udzielenie zamówień publicznych na łączną kwotę 684,8 tys. zł nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych oraz wewnętrznych uregulowań dotyczących dokonywania wydatków, których wartość nie przekracza 30 tys. euro¹⁶.

Na koniec 2016 r. zobowiązania w części 11 wyniosły 2.621,3 tys. zł i były o 210,0 tys. zł niższe od zobowiązań na koniec 2015 r. (2.831,3 tys. zł). Były to głównie zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz pochodnych¹⁷ w kwocie 2.493,3 tys. zł. W kontrolowanych jednostkach (centrali i delegaturach KBW) zobowiązania wyniosły 623,7 tys. zł. Na koniec 2016 r. w części 11 budżetu państwa nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dane liczbowe dotyczące wydatków budżetu państwa przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do Informacji.

Dotacje

Na podstawie art. 149 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, Szef Krajowego Biura Wyborczego lub działający z jego upoważnienia dyrektorzy delegatur, mogą przekazywać dotacje jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie zadań związanych z prowadzeniem rejestru wyborców oraz organizację i przeprowadzanie wyborów i referendów.

W ustawie budżetowej na 2016 r. w części 11 ujęto wydatki na dotacje celowe na sfinansowanie zadań bieżących, zleconych gminom w kwocie 33.945,0 tys. zł. Środki w kwocie 7.650,0 tys. zł¹⁸ przeznaczone były na finansowanie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców oraz na prowadzenie odrębnej części rejestru obejmującej obywateli państw Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, uprawnionych do korzystania z praw wyborczych w wyborach do samorządu terytorialnego i Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w kwocie 26.295,0 tys. zł na zakup przez gminy przezroczystych urn wyborczych.

Ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy¹⁹ dodany został przepis art. 41a Kodeksu wyborczego, z mocą obowiązującą od 1 lipca 2016 r., zgodnie z którym urna wyborcza jest wykonana z przezroczystego materiału. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) zobowiązani zostali do wyposażenia wszystkich lokali wyborczych w tego typu urny wyborcze.

Wzory urn wyborczych zostały ustalone uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wzorów urn wyborczych.²⁰

Do jednostek samorządu terytorialnego w 2016 r. przekazano łącznie 35.267,7 tys. zł, co stanowiło 93,9% planu po zmianach. Udział dotacji w wydatkach części 11 wyniósł 39,8%.

Dyrektorzy delegatur Krajowego Biura Wyborczego przekazali jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom:

- 32.221,3 tys. zł na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców oraz na zakup przezroczystych urn wyborczych (rozdział 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa*),
- 1.002,4 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Senatu RP w okręgu wyborczym nr 59 (rozdział 75108 – *Wybory do Sejmu i Senatu*),
- 1.987,5 tys. zł – na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów ponownych, uzupełniających

¹⁶ Zarządzenie Szefa Krajowego Biura Wyborczego nr 4/2015 r. z 7 maja 2015 r. w sprawie udzielania przez KBW zamówień publicznych, o których mowa w art. 4 upzp., zastąpione zarządzeniem Szefa KBW nr 7/2016 r. z dnia 31 marca 2016 r. w tej samej sprawie.

¹⁷ § 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne – 2.088,6 tys. zł, § 4110 – składki na ubezpieczenie społeczne – 369,3 tys. zł, § 4120 – składki na Fundusz Pracy – 35,4 tys. zł.

¹⁸ Przy ustalaniu kwoty dotacji zastosowano ustalony przez Szefa KBW wskaźnik kalkulacyjny w wysokości 0,25 zł na pozycję w spisie (250 zł na jeden tysiąc wyborców).

¹⁹ Dz. U. poz. 1043.

²⁰ M.P. poz. 312, ze zm.

- i przedterminowych w toku kadencji oraz referendum lokalnych (rozdział 75109 – *Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie*),
- 56,5 tys. zł – na niszczenie dokumentacji niearchiwalnej z referendum ogólnokrajowego (rozdział 75110 *Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne*).

W toku kontroli zbadano działania podjęte przez Krajowe Biuro Wyborcze w związku z przekazaniem w 2016 r. jednostkom samorządu terytorialnego (gminom) dotacji na prowadzenie rejestru wyborców oraz na zakup przezroczystych urn wyborczych. Analizie poddano próbę dotacji w kwocie 6.431,7 tys. zł stanowiącej 18,2% dotacji przekazanych jst w 2016 r. przez Krajowe Biuro Wyborcze. Do badania wyznaczono dotacje o najwyższych kwotach przekazane na prowadzenie rejestru wyborców oraz na zakup urn wyborczych (rozdział 75101 § 2010). Dotacje przekazane były za pośrednictwem czterech delegatur KBW: w Warszawie (2.010,0 tys. zł), Gdańsku (1.251,5 tys. zł), Katowicach (2.002,8 tys. zł) i Kielcach (1.167,4 tys. zł). W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przekazywanie i rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zarządzeniem Szefa Krajowego Biura Wyborczego,²¹ zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych i obowiązującymi przepisami. W kontrolowanych czterech delegaturach KBW zbadana próba dotacji przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyniosła 4.263,7 tys. zł.²² W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, że dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców, wyposażenie lokali wyborczych w urny oraz przeprowadzenie wyborów samorządowych w toku kadencji. Rozliczenie dotacji przez dyrektorów skontrolowanych delegatur KBW następowało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych i obowiązującymi przepisami.

Zasady finansowania wyborów z budżetu państwa zostały określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy²³. Zgodnie z art. 123 i art. 124 Kodeksu Wyborczego wydatki związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów pokrywane są z budżetu państwa w części Rezerwy celowe. Środki finansowe na wydatki związane z zadaniami wyborczymi zleconymi jednostkom samorządu terytorialnego powinny być przekazywane w terminach umożliwiających ich wykonywanie. Zasada ta wynika również z art. 149 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami powinny być przekazywane jednostce samorządu terytorialnego w terminie umożliwiającym pełne i terminowe wykonywanie zadań.

Terminowość i wysokość przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na zadania wyborcze monitorowana była przez Krajowe Biuro Wyborcze z wykorzystaniem miernika²⁴ określającego udział procentowy środków finansowych z tytułu dotacji na zadania wyborcze przekazanych gminom przed dniem wyborów.

Analiza ustalonych za 2016 r. wartości mierników działania *Finansowanie działalności lokalnych organów wyborczych*, wykazała, że dyrektorzy 19 delegatur KBW (38,8% liczby wszystkich delegatur) nie przekazali w terminie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na przeprowadzenie wyborów samorządowych w toku kadencji w łącznej kwocie 186,3 tys. zł. Dotyczyło to wyborów zarządzonych na styczeń 2016 r. oraz wyborów przeprowadzonych 21 lutego i 6 marca 2016 r. Pierwsze wybory samorządowe w toku kadencji zostały zarządzane przez wojewodów na 3 stycznia 2016 r.²⁵

²¹ Zarządzenie nr 13/2016 z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie planowania i wykonywania budżetu części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze, które zastąpiło zarządzenie nr 5/2012 z dnia 1 sierpnia 2012 r. w tym samym zakresie.

²² Kwota obejmuje zbadaną przez NIK, wylosowaną metodą monetarną MUS lub dobraną celowo, próbę dotacji przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego przez skontrolowane delegatury KBW.

²³ Dz. U. z 2017 r. poz. 15.

²⁴ W ramach realizowanego w 2016 r. działania pn. finansowanie działalności lokalnych organów wyborczych.

²⁵ Wybory uzupełniające do Rady Miejskiej w Sułkowicach i do Rady Gminy w Łambinowicach.

Na opóźnienia w przekazywaniu środków finansowych jednostkom samorządu terytorialnego, w ocenie NIK miały wpływ między innymi przyjęte w 2016 r. przez Ministerstwo Finansów procedury wykonywania budżetu państwa, w tym procedury korzystania z Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR.

W odniesieniu do środków finansowych na wybory zarządzane na 10 i 17 stycznia 2016 r. decyzja MF została wydana 19 stycznia 2016 r. na wniosek przekazany przez centralę KBW w systemie TREZOR w dniu 11 stycznia 2016 r., a w wersji papierowej 29 grudnia 2015 r. Składanie wniosków przez dyrektorów delegatur KBW w systemie TREZOR możliwe było od dnia 29 grudnia 2015 r.²⁶ Wnioski dyrektorów delegatur w powyższych sprawach zostały przekazane do centrali KBW w dniach 4-8 stycznia 2016 r. Weryfikacja i agregacja przez centralę wniosków²⁷ dyrektorów delegatur i skierowanie ich do MF dokonywana była w terminie do trzech dni roboczych.

W jednym badanym przypadku NIK stwierdziła, że obsługa przez centralę KBW wniosku dyrektora Delegatury KBW w Koszalinie była realizowana opieszale. Wniosek z dnia 4 stycznia 2016 r. dotyczący środków na wybory uzupełniające w Tucznie²⁸ został przekazany przez centralę KBW do MF za pośrednictwem systemu TREZOR po 15 dniach od jego złożenia. Długotrwałe załatwianie wniosku tłumaczono zmianami organizacyjnymi dotyczącymi sposobu akceptacji wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa.

Zdaniem NIK nadrzędnym celem powinno być terminowe wypłacenie gminie dotacji, dlatego należało dolożyć wszelkiej staranności, aby przekazać dotację niezwłocznie.

W dwóch badanych sprawach wnioski na wybory zarządzane na 21 lutego i 6 marca 2016 r. zostały złożone przez dyrektorów delegatur KBW na siedem dni roboczych przed wyborami. Decyzje MF w tych sprawach zostały wydane po 7-8 dniach od przekazania wniosków przez centralę KBW. Środki finansowe zostały przekazane odpowiednio 24 lutego i 9 marca 2016 r.

Zdaniem NIK, nieprzekazanie we właściwym terminie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na wybory spowodowane było zbyt późnym, w odniesieniu do terminów przeprowadzenia wyborów, sporządzeniem przez dyrektorów delegatur KBW wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2016 r.

Biorąc pod uwagę czas niezbędny na zweryfikowanie i zagregowanie przez centralę wniosków złożonych przez dyrektorów poszczególnych delegatur, a także czas potrzebny na wydanie decyzji przez MF, w ocenie NIK wnioski z delegatur, w celu uniknięcia przekazywania dotacji po terminie przeprowadzonych wyborów, powinny wpływać do centrali KBW z odpowiednim wyprzedzeniem.

W badanych przez NIK sprawach oczekiwanie na decyzję Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2016 r. trwało od 7 do 13 dni, co w istotny sposób wpłynęło na termin przekazania środków gminom.

Według informacji przekazanej przez Dyrektora Zespołu Finansowego KBW wybory, na które środki finansowe nie zostały przekazane w terminie zostały sfinansowane ze środków własnych gmin.

Biorąc pod uwagę opisany wyżej przypadek długotrwałej obsługi wniosku delegatury przez centralę KBW oraz zbyt późne w odniesieniu do terminów zarządzanych wyborów sporządzenie wniosków przez dyrektorów delegatur, w ocenie NIK wzmocnienia wymagają mechanizmy kontroli zarządczej dotyczące obsługi wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa, zarówno w odniesieniu do dyrektorów delegatur jak i centrali KBW.

²⁶ Z pisma Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów nr BP7.0811.1.2017 z dnia 7 kwietnia 2017 r. wynika, że warunkiem złożenia wniosku o decyzję MF w sprawie zmian w budżecie państwa oraz utworzenie na jego podstawie decyzji budżetowej było zatwierdzenie planu finansowego. Wniosek mógł być przekazany do dysponenta nadrzędnego dopiero po zatwierdzeniu projektu planu finansowego. Projekt planu został zatwierdzony przez MF 29 grudnia 2015 r.

²⁷ Przekazywanie przez dysponentów wniosku sumującego wnioski przesłane przez dysponentów podległych.

²⁸ Wybory uzupełniające do Rady Miejskiej w Tucznie, zarządzane przez Wojewodę Zachodniopomorskiego na 10 stycznia 2016 r.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Świadczenia na rzecz osób fizycznych²⁹ wyniosły 128,7 tys. zł tj. 91,4% planu po zmianach. Były one niższe o 985,7 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2015 r. Wydatki dotyczyły zwrotu pracownikom kosztów zakupu okularów korygujących wzrok, odszkodowań wypłaconych pracownikom w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, diet dla członków komisji wyborczych oraz nagrody za udział w konkursie³⁰.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 11 wyniosły 50.162,4 tys. zł, tj. 96,7% planu po zmianach. Były one niższe niż w 2015 r. o 42.829,5 tys. zł, tj. o 46,1%.

Największą pozycję w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych (74,6%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi³¹ – 37.420,9 tys. zł (98,8% planu po zmianach). Wydatki poniesione na ten cel były wyższe o 7.267,2 tys. zł (tj. 24,1%) niż w roku 2015 r. Istotną pozycję w wydatkach bieżących (8,7%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia bezosobowe, które zostały zrealizowane w kwocie 4.386,5 tys. zł, tj. 97,5% planu po zmianach. Były one niższe od wydatków poniesionych w 2015 r. na wynagrodzenia bezosobowe o 16.216,3 tys. zł. Środki wydatkowane były przede wszystkim na sfinansowanie wynagrodzeń członków Państwowej Komisji Wyborczej oraz komisarzy wyborczych.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

W 2016 r. przeciętne zatrudnienie³² w części 11 wyniosło 408 osób i było o 15 osób wyższe niż w 2015 r. Wydatki na wynagrodzenia w 2016 r. wyniosły 31.013,1 tys. zł, tj. 98,2% planu po zmianach. W porównaniu do 2015 r. wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 6.031,6 tys. zł, tj. o 24,1%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2016 r. wyniosło 6.334,4 zł i było wyższe o 1.037,2 zł, tj. o 19,6% od przeciętnego wynagrodzenia w 2015 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zwiększyło się o 5.276,8 zł, tj. o 32,6% (z 16.206,5 zł do 21.483,3 zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń zwiększyło się o 1.027,9 zł, tj. o 19,5%.

Na etapie projektowania ustawy budżetowej na rok 2016 Szef Krajowego Biura Wyborczego zaplanował podwyżkę wynagrodzeń w stosunku do 2015 r. o 20% oraz zwiększenie zatrudnienia o 15 etatów z przeznaczeniem na wzmocnienie służb merytorycznych Biura, w tym służb finansowo-księgowych.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia przedstawione zostały w tabeli, stanowiącej załącznik 3 do niniejszej informacji.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe ujęte w ustawie budżetowej na 2016 r. w kwocie 2.605,0 tys. zł zostały zwiększone w trakcie roku ze środków rezerwy celowej o kwotę 725,0 tys. zł z przeznaczeniem na zakup serwerów aplikacyjnych na potrzeby informatycznego systemu Wsparcia Organów Wyborczych oraz wykonanie części modułów tego systemu.

²⁹ § 3020 - Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, § 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych, § – 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń.

³⁰ W związku z organizacją przez PKW konkursu na prace naukowe, poświęcone tematyce wyborczej.

³¹ W rozdziale 75101 § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników, § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne, § 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne oraz § 4120 – Składki na Fundusz Pracy.

³² Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za cztery kwartały 2016 r. (w przeliczeniu na pełne etaty).

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 3.117,5 tys. zł, tj. 93,6% planu po zmianach, z czego na inwestycje własne (w rozdziale 75101) – 2.403,8 tys. zł, a na realizację zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów (w rozdziałach 75108 i 75109) – 713,7 tys. zł.

W 2016 r. wydatki majątkowe były niższe od wykonania 2015 r. o 108,1 tys. zł. Zrealizowane wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§6050) w kwocie 148,8 tys. zł przeznaczono m.in. na wykonanie przeciwpożarowego systemu gaszenia gazem oraz modernizację systemu zasilania rezerwowego w centrali KBW oraz na wykonanie zamiennej dokumentacji projektowej i robót budowlanych w delegaturach KBW we Wrocławiu i w Sieradzu.

W ramach wydatków przeznaczonych na zakupy inwestycyjne (§6060) w kwocie 2.968,7 tys. zł, dokonano zakupu serwerów, urządzeń sieciowych, oprogramowania do obsługi wyborów oraz sprzętu komputerowego i biurowego dla centrali i delegatur KBW.

Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2016 r. Krajowe Biuro Wyborcze realizowało jedno zadanie 1.5. *Organizacja i przeprowadzanie wyborów w ramach funkcji 1. Zarządzanie państwem*. Na realizację zadania przeznaczono w 2016 roku kwotę 88.676,2 tys. zł z budżetu państwa, w tym 5.104,4 tys. zł z rezerwy celowej. Celem zadania było zapewnienie sprawnego i zgodnego z prawem przeprowadzenia wyborów i referendum. Do monitorowania stopnia realizacji celu wykorzystano miernik: czas ustalenia wyników wyborów z 95% komisji obwodowych (w godzinach). Wartość miernika została wykonana na poziomie 17 godzin wobec wartości planowanej poniżej 19 godzin.

Wartość planowana miernika uległa zmianie. Do projektu ustawy budżetowej na 2016 r., KBW w układzie zadaniowym wskazało oczekiwaną wartość miernika poniżej 16 godzin, natomiast po uchwaleniu ustawy budżetowej wartość ta została zwiększona do poziomu poniżej 19 godzin, mimo że zadania oraz budżet Krajowego Biura Wyborczego nie uległy zmianie.

We wszystkich podzadaniach i działaniach wartości mierników realizacji celów osiągnęły założony poziom. Zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych dysponenti części budżetowych sprawują nadzór i kontrolę efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów.

Zdaniem NIK przyjęty przez KBW sposób ustalania wartości mierników dla realizowanego zadania, a także dla podzadań budżetowych grupujących działania umożliwiające realizację celów zadania, w ramach którego podzadania te zostały wyodrębnione uniemożliwia Szefowi KBW skuteczne monitorowanie stopnia realizacji celów przez podległe jednostki. Centralne ustalanie wartości mierników pozbawia Szefa KBW wiedzy nt. stopnia realizacji zadania, podzadań i działań przez poszczególne delegatury KBW. W złożonych wyjaśnieniach Szef KBW wskazała, że od 2017 r. ustalanie wartości mierników dla realizowanego zadania oraz podzadań i działań odbywać się będzie również na poziomie delegatur.

3. Sprawozdania

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2016 r. przez dysponenta części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze i sprawozdań jednostkowych centrali Krajowego Biura Wyborczego:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 11 na podstawie sprawozdań jednostkowych (centrali i delegatur KBW). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Zgodnie § 30 ust. 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej Krajowe Biuro Wyborcze w dniu 31 marca 2017 r. dokonało korekty rocznego sprawozdania jednostkowego centrali i łącznego KBW z wykonania planu dochodów budżetowych - Rb-27 za 2016 r. Korekta wynikała z dokonania w ewidencji księgowej przypisu należności w kwocie 1,2 tys. zł z tytułu naliczonych na dzień 31 grudnia 2016 r. odsetek od niezapłaconych kar umownych wynikających z umowy KBW-U/113/PN/2016 z dnia 11 maja 2016 r. Odsetki przypisano na podstawie korespondencji przekazanej w dniu 17 lutego 2017 r. przez kancelarię adwokacką świadczącą na rzecz KBW obsługę procesową sporu.

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27 za miesiąc wrzesień 2016 r. oraz w sprawozdaniu łącznym za ten okres, w kolumnie 12 sprawozdania nie wykazano jako zaległości netto należności w kwocie 38,1 tys. zł, wynikającej z kar umownych naliczonych w związku z nienależytym wykonaniem wyżej wskazanej umowy. Zgodnie § 30 ust.1 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych korekta danych w tym zakresie została uwzględniona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 jednostkowym centrali i łącznym KBW za 2016 r.

Wyżej wymienione sprawozdania (z uwzględnieniem sprawozdań skorygowanych) zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W ocenie kontrolowanej działalności uwzględniono wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. przez cztery delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

IV. Informacje dodatkowe

Ocena kontrolowanej działalności przedstawiona została w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do Szefa Krajowego Biura Wyborczego oraz dyrektorów czterech delegatur KBW.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. NIK wnioskowała do Szefa Krajowego Biura Wyborczego o wypracowanie wewnętrznych procedur określających harmonogram działań w obszarze obsługi wniosków o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa w zakresie przekazywania dotacji na wybory jednostkom samorządu terytorialnego, w szczególności zarządzone na początku roku budżetowego. Nie wniesiono zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego. W odpowiedzi na wystąpienie NIK, Szef KBW poinformował o podjęciu działań zmierzających do zmniejszenia prawdopodobieństwa opóźnień w przekazywaniu dotacji jednostkom samorządu terytorialnego w przyszłości poprzez wcześniejsze niż dotychczas gromadzenie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów informacji o potrzebie uruchomienia środków niezbędnych na sfinansowanie wyborów odbywających się na początku roku.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała wniosków pokontrolnych do dyrektorów kontrolowanych delegatur KBW.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

L.p.	Wyszczególnienie 1)	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Cześć 11 – Krajowe Biuro Wyborcze Dział 751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	141,0	10,0	94,1	66,7	941,0
1.1	Rozdz. 75101 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	96,5	10,0	44,4	46,0	444,0
1.1.1.	§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
1.1.2.	§ 0870 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2,7	0,0	2,4	88,9	0,0
1.1.3.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	93,4	10,0	41,3	44,2	413,0
1.1.4.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,4	0,0	0,6	150,0	0,0
1.2.	Rozdz. 75107 - Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0
1.2.1.	§ 0900 - Odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
1.2.2.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	7,3	0,0	0,0
1.3.	Rozdz. 75108 – Wybory do Sejmu i Senatu	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0
1.3.1.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	5,7	0,0	0,0
1.4.	Rozdz. 75109 - Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	44,4	0,0	29,9	67,3	0,0
1.4.1.	§ 0900 - Odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0
1.4.2.	§ 2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	44,3	0,0	27,7	62,5	0,0
1.5.	75110 - Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne	0,1	0,0	3,1	3100,0	0,0
1.5.1.	§ 2910 – Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0
1.6.	75113 - Wybory do Parlamentu Europejskiego	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0
1.6.1.	§ 0900 - Odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0

L.p.	Wyszczególnienie 1)	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
1.6.2.	§ 2910 – Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 r. znowelizowana 20 października i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	część 11 ogółem, w tym:	375.024,9	86.421,0	92.883,5	88.676,2	23,6	102,6	95,5
1.	dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	375.024,9	86.421,0	92.883,5	88.676,2	23,6	102,6	95,5
1.1.	rozdział 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	48.037,9	86.421,0	86.421,0	83.571,8	174,0	96,7	96,7
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	6.507,7	33.945,0	33.945,0	32.221,3	495,1	94,9	94,9
	§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	56,2	79,0	118,5	108,2	192,5	137,0	91,3
	§ 3040 - Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	0,0	0,0	1,1	1,1	0,0	0,0	100,0
	§ 4000 – Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	6.236,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	23.690,4	29.784,0	29.872,1	29.766,1	125,6	99,9	99,6
	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.650,2	1.844,0	1.694,0	1.670,6	101,2	90,6	98,6
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	4.385,5	5.784,0	5.585,3	5.446,3	124,2	94,2	97,5
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	427,6	779,0	721,7	537,9	125,8	69,1	74,5
	§ 4140 – Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	52,6	0,0	60,8	60,8	115,6	0,0	100,0
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	4.057,6	4.100,0	4.144,5	4.118,5	101,5	100,5	99,4
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	1.434,8	912,0	0,0	877,8	61,2	96,3	0,0
	§ 4220 – Zakup środków żywności	0,0	0,0	0,0	73,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4260 – Zakup energii	562,2	589,2	0,0	600,7	106,8	102,0	0,0
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	329,2	212,0	262,3	209,4	63,6	98,8	79,8
	§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych	17,1	40,0	0,0	27,0	157,9	67,5	0,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	1.712,0	2.674,4	0,0	2.791,2	163,0	104,4	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	404,4	555,6	0,0	500,6	123,8	90,1	0,0
	§ 4380 – Zakup usług obejmujących tłumaczenia	10,7	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	153,3	186,0	0,0	189,2	123,4	101,7	0,0

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	§ 4400 0 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1.131,8	1.185,9	0,0	878,8	77,6	74,1	0,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	289,5	400,0	435,4	399,1	137,9	99,8	91,7
	§ 4420 – Podróże służbowe zagraniczne	9,4	22,0	22,0	10,5	111,7	47,7	47,7
	§ 4430 – Różne opłaty i składki	70,7	104,0	100,0	83,9	118,7	80,7	83,9
	§ 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	427,3	444,0	459,2	459,1	107,4	103,4	100,0
	§ 4480 – Podatek od nieruchomości	37,9	43,0	44,6	42,1	111,1	97,9	94,4
	§ 4510 – Opłata na rzecz budżetu państwa	0,6	2,0	1,9	0,5	83,3	25,0	26,3
	§ 4520 – Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	23,6	28,0	27,6	23,5	99,6	83,9	85,1
	§ 4540 – Składki do organizacji międzynarodowych	7,6	8,0	8,1	8,0	105,3	100,0	98,8
	§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	11,2	0,0	1,0	0,3	2,7	0,0	30,0
	§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	41,2	75,0	74,3	62,4	151,5	83,2	84,0
	§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	321,3	903,0	162,0	148,8	46,3	16,5	91,9
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	178,5	1.702,0	2.443,0	2.255,0	1.263,3	132,5	92,3
1.2.	rozdział 75107 – Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	144.051,3	0,0	55,2	24,1	0,0	0,0	43,7
	§ 4000 – Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	47,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	208,8	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	20,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	5.365,8	0,0	3,0	3,0	0,1	0,0	100,0
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	528,0	0,0	0,0	1,9	0,4	0,0	0,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	7.307,0	0,0	0,0	17,7	0,2	0,0	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	87,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	151,8	0,0	4,0	1,2	0,8	0,0	30,0
1.3.	rozdział 75108 – Wybory do Sejmu i Senatu	108.696,6	0,0	1.509,0	1.417,4	1,3	0,0	93,9
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	76.721,7	0,0	1.033,6	1.002,4	1,3	0,0	97,0
	§ 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	521,6	0,0	20,7	18,9	3,6	0,0	91,3
	§ 4000 – Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	203,8	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	273,6	0,0	14,9	12,0	4,4	0,0	80,5

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	27,4	0,0	2,2	1,4	5,1	0,0	63,6
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	5.706,2	0,0	125,2	125,1	2,2	0,0	99,9
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	309,1	0,0	0,0	7,8	2,5	0,0	0,0
	§ 4220 – Zakup środków żywności	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0
	§ 4270 – Zakup usług remontowych	15,8	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	22.519,1	0,0	0,0	110,5	0,5	0,0	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	42,9	0,0	0,0	1,7	4,0	0,0	0,0
	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	32,0	0,0	0,0	32,0	100,0	0,0	0,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	135,0	0,0	7,2	2,9	2,1	0,0	40,3
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	2.387,8	0,0	100,0	100,0	4,2	0,0	100,0
1.4.	rozdział 75109 – Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	3.355,2	0,0	4.580,7	3.423,7	102,0	0,0	74,7
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	2.496,6	0,0	2.517,7	1.987,5	79,6	0,0	78,9
	§ 3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1,4	0,0	0,5	0,5	35,7	0,0	100,0
	§ 4000 – Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	1.141,4	0,0	0,0		0,0
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	64,3	0,0	26,3	10,7	16,6	0,0	40,7
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	5,4	0,0	3,7	2,1	38,9	0,0	56,8
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	391,8	0,0	195,2	107,8	27,5	0,0	55,2
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	41,0	0,0	0,0	34,2	83,4	0,0	0,0
	§ 4220 – Zakup środków żywności	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0		0,0
	§ 4260 – Zakup energii	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0		0,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	208,0	0,0	0,0	609,6	293,1	0,0	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	62,5	0,0	0,0	11,0	17,6	0,0	0,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	41,3	0,0	71,0	39,8	96,4	0,0	56,1
	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,0	0,0	625,0	613,7	0,0	0,0	98,2
1.5.	Rozdział 75110 – Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne	70.883,8	0,0	317,6	239,2	0,3	0,0	75,3
	§ 2010 – Dotacje celowe przekazane z b. p. na real. zadań bież. z zakresu adm. rządowej oraz innych zadań zlec. gminom	62.401,1	0,0	60,5	56,5	0,1	0,0	93,4
	§ 4000 – Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	206,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	226,8	0,0	4,6	4,5	2,0	0,0	97,8
	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	23,1	0,0	0,5	0,4	1,7	0,0	80,0
	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	5.081,4	0,0	32,1	32,1	0,6	0,0	100,0
	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	230,5	0,0	0,0	16,2	7,0	0,0	0,0
	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	2.636,1	0,0	0,0	123,0	4,7	0,0	0,0
	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu do sieci Internet	36,8	0,0	0,0	0,6	1,6	0,0	0,0
	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	88,6	0,0	13,0	5,8	6,5	0,0	44,6

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Znowelizowana ustawa budżetowa.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015			Wykonanie 2016			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem							
	wg statusu zatrudnienia, w tym:							
1.	dział 751 Rozdział 75101 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	393	24.981,5	5.297,2	408	31.013,1	6.334,4	119,6
1.1.	status zatrudnienia 01 ²⁾ – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	392	24.787,0	5.269,3	407	30.755,3	6.297,2	119,5
	status zatrudnienia 02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	194,5	16.206,5	1	257,8	21.483,3	132,6

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze

Oceny wykonania budżetu w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze dokonano stosując kryteria³³ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku³⁴.

Dochody³⁵: Wielkości dochodów nie uwzględniono przy ustalaniu wartości G, gdyż zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze planowanie i realizacja dochodów nie były objęte szczegółowym badaniem.

Wydatki: 88.676,2 tys. zł

Łączna kwota G : 88.676,2 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 1,000$

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy $Wk = 5 \times 1,000 = 5,000$

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa stwierdzono, że dyrektorzy 19 delegatur KBW nie przekazali przed terminem wyborów jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na wybory samorządowe w toku kadencji przeprowadzone w styczniu oraz 21 lutego i 6 marca 2016 r. w łącznej kwocie 186,3 tys. zł.

W toku kontroli stwierdzono jeden przypadek długotrwałej obsługi przez centralę KBW wniosku delegatury o decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa w 2016 r. oraz, w ocenie NIK zbyt późne w odniesieniu do terminów zarządzonych wyborów sporządzenie dwóch wniosków w powyższym zakresie przez dyrektorów delegatur KBW.

Ocena końcowa została obniżona o 1 punkt

Wynik końcowy Wk (4) – ocena pozytywna

³³ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

³⁴ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

³⁵ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Krajowe Biuro Wyborcze	Beata Tokaj	Szef Krajowego Biura Wyborczego	P
2.	Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Krakowie	Zdzisława Romańska	Dyrektor Delegatury KBW w Krakowie	P
3.	Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Lublinie	Teresa Bichta	Dyrektor Delegatury KBW w Lublinie	P
4.	Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Łodzi	Grażyna Majerowska-Dudek	Dyrektor Delegatury KBW w Łodzi	P
5.	Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Rzeszowie	Roman Ryniewicz	Dyrektor Delegatury KBW w Rzeszowie	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna

Załącznik 6. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Szef Krajowego Biura Wyborczego
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Minister Rozwoju i Finansów
9. Sejmowa Komisja Regulaminowa, Spraw Poselskich i Immunitetowych
10. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
11. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej